

Veelgestelde vragen over de veranderingen in de Wmo en AWBZ

1 Waarom gaan de zorg en ondersteuning in 2015 veranderen?

De regering heeft dit zo bepaald om de zorg toegankelijk en betaalbaar houden. Bovendien kan de gemeente beter inspelen op de lokale situatie en oplossingen op maat bieden.

2 Wat verandert er in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)?

De gemeente Veldhoven krijgt er per 1 januari 2015 nieuwe taken bij, namelijk de individuele begeleiding, dagbesteding en dagopvang van mensen met een beperking of een chronische aandoening. Het gaat alleen om mensen die zelfstandig wonen. Deze taak wordt overgeheveld van de AWBZ naar de Wmo. Daarbij moet de gemeente bezuinigen. De gemeente gaat dit daarom op een andere manier organiseren.

3 Worden gemeenten verantwoordelijk voor alle begeleiding uit de AWBZ?

De gemeente wordt op 1 januari 2015 alleen verantwoordelijk voor begeleiding van mensen die zelfstandig wonen en daarbij ondersteuning nodig hebben. Hierbij kunt u denken aan mensen met een lichamelijke beperking of chronische ziekte, aan mensen met een verstandelijke beperking, aan volwassenen met psychiatrische problemen en aan mensen die bijvoorbeeld dementeren.

4 Wordt de gemeente ook verantwoordelijk voor de begeleiding van mensen die in een instelling wonen?

Nee, alleen van mensen die zelfstandig wonen. De begeleiding en zorg die wordt gegeven aan mensen die in een instelling wonen, komt in de Wet langdurige zorg (Wlz). Mensen die thuis intensieve zorg en toezicht nodig hebben, stromen ook per 1 januari 2015 in de Wlz, maar alleen als zij dat zelf willen.

5 Gaat de gemeente ook over douchen, steunkousen aantrekken of verpleging?

Nee, 'medische en lijfgebonden zorg' wordt ondergebracht bij de zorgverzekeraars, niet bij de gemeente. Denk aan persoonlijke verzorging en wijkverpleging.

6 Houdt de verandering in dat mensen minder of geen ondersteuning krijgen?

De gemeente krijgt minder geld van het Rijk om de nieuwe taken uit te voeren. De gemeente kan de ondersteuning straks daarom niet meer op dezelfde manier aan evenveel inwoners aanbieden en gaat dit op een andere manier organiseren. Het uitgangspunt hierbij is dat iedereen zoveel mogelijk mee kan doen in de maatschappij en zo lang mogelijk zelfstandig kan wonen. We gaan ook beter kijken wat mensen zelf of met hulp van elkaar kunnen. Inwoners die het op eigen kracht niet redden, kunnen rekenen op een goede ondersteuning vanuit de gemeente. Op deze manier houden we ondersteuning en zorg beschikbaar voor mensen die het echt nodig hebben.

7 Ik ontvang nu begeleiding vanuit de AWBZ. Wat verandert er voor mij?

Begeleiding wordt per 1 januari 2015 een taak van de gemeente. Als u een AWBZ-indicatie heeft tot uiterlijk 1 januari 2016, dan verandert er in 2015 voor de duur van de afgegeven indicatie niets voor u. Er is een zogenaamd 'overgangsrecht'. Acht weken vóór afloop van uw indicatie maken we een afspraak met u voor een gesprek over de begeleiding daarna.

8 Kan ik mijn huidige begeleider behouden?

Tijdens het overgangsrecht behoudt u in 2015 uw bestaande recht op ondersteuning, totdat uw indicatie afloopt (uiterlijk op 1 januari 2016). Het wettelijke overgangsrecht geeft niet aan dat u recht heeft op ondersteuning geleverd door dezelfde aanbieder. Bij afloop van het overgangsrecht wordt in een gesprek met u bekeken welke ondersteuning nodig is. Samen zoeken we naar een passende oplossing. Of dat voortzetting van de ondersteuning van de huidige aanbieder betekent, kunnen we nu niet beantwoorden.

9 Er wordt steeds gezegd dat we meer voor ons zelf en voor elkaar moeten gaan zorgen. Wat houdt dat in?

Dit houdt in dat u veel zaken zelf of met hulp van de omgeving (familie, vrienden, burens) regelt. Voor mensen die er zelf en met steun van hun omgeving, vrijwilligers of mantelzorgers, niet uitkomen, blijft er ondersteuning beschikbaar. Doel van deze ondersteuning is om mensen zoveel mogelijk op weg te helpen om zelf of met hulp van de omgeving ondersteuning te regelen. Dit houdt ook in dat inwoners klaar staan voor elkaar. Iedereen heeft wel eens hulp nodig.

10 Zijn kinderen, vrienden en burens verplicht mij te helpen?

De Wmo 2015 stelt hulp door kinderen, vrienden of burens niet verplicht. Ze zijn dus nooit verplicht om te helpen. Gemeenten mogen wel onderzoeken of het sociale netwerk de cliënt kan helpen. De gemeente kan ook rekening houden met deze hulp als ze een aanbod doet aan de cliënt. In het gesprek met de cliënt moet de gemeente ook vragen of de mantelzorger hulp nodig heeft bij het uitvoeren van zijn taken.

11 Wat als ik geen contacten heb met mijn familie? Wie kan mij dan helpen?

Inwoners van Veldhoven kunnen gebruikmaken van [Zorgvoorelkaar](#). Dit is een soort marktplaats van vraag en aanbod van hulp. De vrijwilligers van Zorgvoorelkaar staan voor u klaar als Klussendienst, Budgetcoach, Taalcoach of Maatjesdienst. Voor meer informatie kunt u ook terecht bij [Stimulans](#).

12 Wie bepaalt vanaf 2015 welke ondersteuning ik krijg?

Als uw indicatie afloopt, zoekt het loket Welzijn Wonen Zorg van de gemeente samen met u naar een antwoord op uw ondersteuningsvraag. Daarvoor vindt er een gesprek met u plaats. Het loket Welzijn Wonen Zorg is een team van professionals. Samen met dit loket bekijkt u welke mogelijkheden er zijn om ondersteuning te krijgen: wat kunt u zelf, wat kan uw omgeving, welke ondersteuning is (nog) nodig? We kijken daarbij ook naar beschikbare algemene voorzieningen en als dat nodig is naar een passende maatwerkvoorziening. Het samenstellen van eigen mogelijkheden, algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen wordt een arrangement genoemd.

13 Mag ik zelf kiezen van welke aanbieder ik ondersteuning wil?

Ja, wij vinden het belangrijk dat u keuzemogelijkheid heeft. We hebben daarom afspraken gemaakt met aanbieders die maatwerkvoorzieningen voor begeleiding kunnen leveren. U krijgt hiermee de keuze uit aanbieders waar de gemeente een overeenkomst mee heeft.

14 Blijft het persoonsgebonden budget (pgb) in de Wmo 2015 bestaan?

Ja, het [persoonsgebonden budget](#) (pgb) blijft bestaan in de Wmo 2015. Kiest u voor een pgb, dan moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moet u bijvoorbeeld het pgb goed kunnen beheren en moet u met het pgb veilige en goede ondersteuning inkopen. Tijdens het gesprek met de Wmo-consulent wordt dit besproken. U ontvangt het geld niet meer op uw eigen rekening. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) ontvangt het pgb en voert de betalingen uit aan de zorgverlener(s) van uw keuze. Deze werkwijze is wettelijk verplicht.

15 Mag de gemeente mijn persoonsgebonden budget (pgb) afpakken?

Als de huidige indicatie afloopt, kan de gemeente na onderzoek een maatwerkvoorziening aanbieden aan de cliënt. Een maatwerkvoorziening is een individuele voorziening. Voorbeelden zijn een woningaanpassing of specialistische dagbesteding. Mensen die een maatwerkvoorziening krijgen, kunnen kiezen voor 'Zorg in Natura' of een persoonsgebonden budget (pgb). Een pgb is alleen mogelijk als ze voldoen aan twee voorwaarden. De eerste is dat de cliënt het pgb goed moet kunnen beheren. De tweede is dat de cliënt met het pgb veilige en goede ondersteuning moet inkopen.

16 Hoe zit het met de eigen bijdrage voor pgb in 2015?

In 2015 ontvangt u geen netto persoonsgebonden budget (pgb), maar een bruto pgb. Hier moet uw eigen bijdrage nog van af. Dat gaat niet automatisch. Het zal dus niet meer worden ingehouden op uw pgb. In plaats daarvan moet u de eigen bijdrage zelf betalen aan het CAK. Zij sturen u hiervoor een rekening. Zie ook vraag 14.

17 Krijg ik wel maatschappelijke ondersteuning als ik veel inkomen of vermogen heb?

Gemeenten mogen cliënten geen ondersteuning weigeren, maar ze mogen wel een hogere eigen bijdrage vragen aan cliënten met meer inkomen of vermogen. Dit mag echter nooit hoger zijn dan de eigen bijdrage volgens het uitvoeringsbesluit Wmo. In het uitvoeringsbesluit staan regels voor de eigen bijdrage. Die regels gelden voor alle gemeenten. Gemeenten mogen maar op één manier afwijken van de regels in het uitvoeringsbesluit: ze mogen een lagere bijdrage vragen, geen hogere. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van het inkomen, het vermogen, de leeftijd en de gezinssamenstelling. Het CAK (Centraal Administratie Kantoor) int de eigen bijdrage.

18 Krijg ik geen ondersteuning meer als het geld bij de gemeente op is?

In de wet staat dat de gemeente maatschappelijke ondersteuning moet bieden als iemand niet zelf of met hulp van zijn netwerk kan meedoen in de samenleving of zelfredzaam kan zijn. Gemeenten moeten altijd aan deze wettelijke plicht voldoen. Ook als het geld op is.

19 Wordt mijn gespecialiseerde dagbesteding wegbezuinigd en zal de gemeente mij afschepen met een algemene voorziening, zoals een activiteit in het buurthuis?

Gemeenten moeten passende ondersteuning bieden aan mensen als ze niet zelf of met hulp van hun netwerk kunnen meedoen of zelfredzaam kunnen zijn. Voor sommige mensen is een activiteit in het buurthuis passend. Bijvoorbeeld een koffieochtend bezoeken om eenzaamheid te voorkomen. Voor andere mensen is gespecialiseerde dagbesteding nodig. Bijvoorbeeld om te leren hoe ze structuur aanbrengen in hun dag. In dat geval moeten gemeenten gespecialiseerde dagbesteding aanbieden. Uit het onderzoek dat de gemeente doet, blijkt welke ondersteuning passend is voor u.

20 Moet ik uit mijn verzorgingstehuis vertrekken en weer zelfstandig thuis gaan wonen?

Mensen die al in een verzorgingshuis wonen, mogen hier blijven. Ze worden niet gedwongen om weer zelfstandig thuis te gaan wonen. Ze houden hun recht op een plaats in een instelling. Mensen moeten misschien wel verhuizen naar een ander verzorgingshuis. Omdat hun eigen verzorgingshuis gaat sluiten. Bijvoorbeeld omdat er te weinig mensen wonen of omdat het gebouw te oud is. Vanaf 2015 worden de voorwaarden voor wonen in een instelling strenger. Die voorwaarden gelden dan voor nieuwe cliënten. Dit is het gevolg van het kabinetsbeleid om mensen langer thuis te laten wonen.

21 Word ik overgeleverd aan de willekeur van gemeenten?

De Wmo 2015 biedt wel rechtszekerheid voor cliënten en beschermt hen tegen willekeur van gemeenten. Als iemand zich meldt met een vraag om hulp, moet de gemeente onderzoek doen naar de persoonlijke situatie van de cliënt. Het loket Welzijn Wonen Zorg van de gemeente gaat met de cliënt en de eventuele mantelzorger in gesprek. Een gratis cliëntondersteuner kan de cliënt helpen in dit gesprek. Blijkt uit dit onderzoek dat de cliënt niet kan meedoen in de samenleving of niet zelfredzaam is? Ook niet met hulp van zijn netwerk of door algemene voorzieningen te gebruiken? Dan moet de gemeente een maatwerkvoorziening aanbieden. Algemene voorzieningen zijn er voor alle burgers. Voorbeelden zijn een koffieochtend in het buurthuis, de boodschappenbus of de maaltijdservice. Een maatwerkvoorziening is een individuele voorziening. Voorbeelden zijn een woningaanpassing of specialistische dagbesteding. Als de cliënt de maatwerkvoorziening niet passend vindt, kan hij bezwaar aantekenen bij de gemeente. En daarna eventueel naar de rechter gaan.

22 Hebben medewerkers van de gemeente wel genoeg kennis van de zorg om te bepalen wat ik nodig heb?

Gemeenten hoeven het onderzoek naar de persoonlijke situatie van cliënten niet zelf uit te voeren. Ze kunnen dit uitbesteden aan een andere organisatie. Vaak zijn dit externe organisaties die ervaring hebben met zulke onderzoeken. Ook willen veel gemeenten gaan werken met sociale wijkteams. Dan doen professionals uit het sociale wijkteam het onderzoek. Gemeenten kunnen de onderzoeken ook zelf uitvoeren. Dan moet de gemeente mensen opleiden of in dienst nemen. Zodat er voldoende kennis is om goed onderzoek te doen.

23 Is de goede bui van de Wmo-consulent bepalend of ik de hulp krijg die ik nodig heb?

Gemeenten moeten passende ondersteuning bieden aan mensen die niet zelf of met hulp van hun netwerk kunnen meedoen of zelfredzaam zijn. De bui van de Wmo-consulent mag geen invloed hebben op deze wettelijke taak. Daarom staan in de wet regels voor een juiste behandeling van cliënten. Bijvoorbeeld hoe gemeenten het onderzoek moeten uitvoeren. En dat cliënten zich kunnen laten helpen door een cliëntondersteuner. En dat een cliënt bezwaar en beroep kan aantekenen als hij het aanbod van de gemeente niet passend vindt.

24 Krijgen gemeenten de beschikking over mijn (medische) dossier?

De gemeente krijgt geen (medische) dossiers. Zijn die gegevens wel nodig voor een goede beoordeling van uw ondersteuningsbehoefte? Dan zal de gemeente u vragen die gegevens aan te leveren. Of uw toestemming vragen om die gegevens op te vragen bij bijvoorbeeld de zorgaanbieder.

25 Hoe zit het met mijn privacy?

De gemeente gaat zorgvuldig om met uw gegevens. De gemeente kan u wel om toestemming vragen om gegevens aan anderen te verstrekken.

26 Waar kan ik mijn vraag stellen?

Heeft u vragen over de veranderingen, dan kunt bellen (14 040) of mailen (gemeente@veldhoven.nl) met de gemeente Veldhoven.